

Izhaja
lrikral na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

ZA RESNICO EDINSTVO OD BOJA IN PRAVICO! DO ZMAGE!

Issued
three times a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 100.

CHICAGO, ILL., TOREK, 21. AVGUSTA — TUESDAY, AUGUST, 21, 1923.

LETO (VOL.) XX.

SLOVENCI IN ŠOLSKO VPRAŠANJE.

Opozoriti moram, najprej, da Slovenci še niso tako zaostali in nepoznani ljudje. Namreč marsikater novico iz naše dežele se tudi dobi po angleških časopisih. Ravno danes poroča "Daily American Tribune" o kongresu katoliških Jugoslovjanov v Zagrebu.

Katoliški Slovenci se pripravljajo, da bodo imeli svoj letni kongres v Ljubljani, takoj po končanem evharističnem kongresu v Zagrebu.

Na kongresu se bo razpravljalo o problemu, ki se tiče moralne obnovitve ljudstva, za oživljenje krščanskega življenja v družini in glede socijalnega napredka. Najbolj zanimivo vprašanje pa bo šolsko vprašanje. Namreč na kongresu se bodo proglašale pravice cerkve, ki jih ima do šole. Namreč gotovo je že marsik bral o svobodomiselnih učiteljih po Sloveniji, ki se trudijo, da bi odpravili križ iz šol in da bi ne imeli več pravice duhovniki poučevati po šolah. In ravno na tem progresu bodo svoje pravice potrdili.

Druga zelo imenitna točka bo raprava o razmerju med državo in cerkvijo. Teoretično namreč je bilo vedno določeno, da bodo katoličani imeli vedno iste ednarne podpore in proračune, kot pravoslavnici. To je tudi vladu potrdila z garancijo, toda do uredništva ni še nikdar prišlo. Zato bo ta kongres še posebej protestiral proti tem krvicam in odločno zahteval enakost za obe veri.

NESPAMETNE ZAHTEVE JUGOSLOVANSKE VLADE OD VATIKANA.

Kakor posnemamo iz angleškega lista "The New World" je jugoslovanska vada vstavila prošnjo, ki se tiče nameščanja duhovnikov in škofov. Minister za vere v Jugoslaviji je Dr. Janovič. Ta namreč, zahteva, da bi imel prav posebno kontrolo čez administracijo duhovnikov onih krajev, kateri so bili preje v Avstro-Ogrski monarhiji. V tem časopisu pravi namreč, kako nespametne so zahteve tega ministra. Vsa Jugoslavija, da je "Serbian-Orthodox" (pravoslavna), kar to sicer ni resnično in da se upajo vstaviti nesmiselno prošnjo, ki se tiče glede upovstavitve duhovnikov in škofov in kontrolo duhovnih obredov. Še Avstrija se ni kaj takega upala vprašati, ki je bila vsa katoliška in cesar se je imenoval, apostolski kralj Ogrske.

Res še tuje države se zanimajo za našo Jugoslavijo, toda samo v enem oziru.

SLOVENEC UTONIL.

Chicago, Ill. — Pretekli petek večer je utonil v kopališču v Douglas Parku 21-letni slovenski fant Jozef Blut. — Ko je prišel z dela odšel je v Park se kopat. Skočil je z višine v vodo. Toda ni pa pomisli, da je bila voda na nem mestu samo 4 čevljgloboka. Zadel je zato s čelom s tako silo ob tla, da si je razbil čelo in zlomil tilnik. Tako je ubil in še utonil. Potegnil so mrtvega iz vode.

Družina Blut se je še le pred nekoliko meseci naselila v Chicago iz Kewanee, Ill., pa jo je že zadel ta nesreča. Pokojni Jožef Blut je bil član društva "Zvon" J. S. K. J. h katerem društvo je pa pristopil šele pred kratkim.

Pogreb se je vršil iz slov cerkev v r. Štefana v Chicago.

BOJ MED ŠPTNCI IN MURCI.

170 Špancev ubitih v boju. Madrid. — Poročajo, da je 170 Špancev zgubilo življenje v bitki pri Tifernin.

To sporočilo je sicer po privatnih govorih, toda je vsevjetno, kajti podstajnik za vojno je izdal uradno sporočilo, da so Španci obkljeni od obeh strani. Divjaki imajo moderno orožje in prav dobro disciplino.

NOVI PREZIDENT ZA ZNIŽANJE DAVKOV.

Prezident Coolidge vidi veliko stisko ljudi in breme, ki jih imajo zaradi velikih taks. Pravi, da se morajo na vsak način določiti nižje takse pri bližnjim congressu, ki se bo sestal v jesen. Sedanja določila se morajo spremeniti in opomoči vsem potrebam, ki jih zahtevajo ljudje.

Secretarij državne blagajne Mellona bo po navodilu prezidenta tudi sporočal pri bližnjem kongresu, da se določijo nove postave glede pobiranja davkov in se določijo nižje takse.

ANGLEŠKO - FRANCOSKA KRIZA.

Mi Amerikanci se moremo bolj interesirati za ta spor med dvema državama, ki sti dve veliki državi in velikega pomena za našo državo. Bili sti prijatelji v vojni, žrtvovali si ena za drugo, in sedaj se bere o sprtiji ki je nastala med Anglijo in Francijo in nemoreti priti v soglasje, da bi se sedaj pomagali ena drugi in potem še drugim civiliziranim državam.

Res, Amerika se je spustila tudi v svetovno vrvenje, napravila si veliko breme, izgubila čez 75.000 mladeničev in vse to je bilo storjeno, da bi Evropa in cel svet mogel rešiti pred grožnjom vedno bolj in bolj razširjajočega vojaškega imperializma.

Denver, Colo. Neki bandit je prišel v Union State Bank z raztrganim dolarjem, da bi mu ga zamenjali. Blagajnik odpre blagajno, bandit vzame revolver in nameri proti blagajniku. Blagajnik se je ustrail, bandit pa je pobrał denar s kase in odšel neznanom kam.

Pittsburgh, Pa. Tudi tukaj so odpravili 12-urni delavnik v železnih tovarnah. 12 tisoč delavcev bo začelo delati po novem redu. Zahvaliti se morajo prejšnjemu predsedniku Hardingu.

Ottawa, Ill. — Neil Browne, ki je nekdaj kandidiral v demokratski skupščini v Chicagi, je izjavil, da je prohibicija največja tragedija v Ameriki. Pravi, da bi bilo bolje upeljati pivo in lahka vina, kakor pa da zastupljajo razni "botlegarji" državo.

Ford Du Zac, Wis. Poročajo, da delavec, ki je metal snop v mlatilnico je na vso srečno zadel na pet palic dinamita. Velik strah je nastal, ko so zasačili grozeco nevarnost. Pravijo, da to je bila zarota proti Mr. Bonzelet od prejšnjih delavcev.

Atlanta, Ga. Množica ljudi na dva črnca, je vdrla v ječo, da jih linči zaradi pregreška, ki sta ga naredila proti neki ženski. Linčali so jih in pri tem tudi ubili.

Sacramento, Cal. Poročajo, da je neki Mehikanski požigalec zanetil ogenj v neki japonski Budhist šoli. Šola je zgorela in obenem je zgorelo 10 otrok.

Požigalcevo ime je F. Paddila. Obdolžen je bil že prej več podobnih zločinov. Škoda je napravil do sedaj za 5.000.000 dolarjev.

Regina, Sask. 12 hiš in več kmetskih hiš je bilo podprtih v led velikega viharja. Tudi na tisoč akrov polja je bila uničena več velike toče in hudega naliva. Na več krajih telefonske in telegrafske zveze so bile pretrgane.

Največ je takih prijateljev na svetu, ki svojemu bližnjemu žele nesreče.

AMERIŠKE VESTI.

— V Washingtonu so se zbrali poslanci iz petih držav, da sklenejo potrebo, kar se tiče glede omejitve bojnih ladij. Na ta način bi se omejilo tekmovanje med posameznimi državami. Zastopniki so bili iz Japonske, Francoske, Angleške, Italije. Predsednik je državni tajnik Hughes.

Poročajo iz Washingtona, da je Mrs. Harding zapustila belo hišo. Spremili so jo Christian, tajnik prepričnjega predsednika, sedanji predsednik Mr. Coolidge, njegova gospa in služabnik Mrs. Harding.

Washington. Predsednik Coolidge se je začel bolj zanimali za situacijo, ki je med Cubo in Ameriko. Poslanik in zastopnik je bil odpoklican, da jim razloži situacijo. Gre se zaradi nekega posojila, ki ga baje Cuba noče pripoznati.

Priporoznanje Meksike se bo odložilo. Predsednik Coolidge pravi, da se morajo med obema državama napraviti posebne pogodbe. To bo mogoče določiti, ko se sklice senat. Senat se bo sklical šele v jesen in tako se bo odložilo za par mesecev.

Youngstown, Ohio. V železnih tovarnah so delavci začeli stavkati. Zahtevajo 8-urni delavnik ali pa so tudi pripravljeni delati 10 ur, ako se jim plaće po višjo.

New York. Tajnik državne blagajne se je vrnil iz Evrope na ladji Aquitanije. Bil je na Francoskem, ko je zvedel o smrti Hardinga. Pravi, da je po vsej Franciji nastala velika žalost.

Denver, Colo. Neki bandit je prišel v Union State Bank z raztrganim dolarjem, da bi mu ga zamenjali. Blagajnik odpre blagajno, bandit vzame revolver in nameri proti blagajniku. Blagajnik se je ustrail, bandit pa je pobrał denar s kase in odšel neznanom kam.

Pittsburgh, Pa. Tudi tukaj so odpravili 12-urni delavnik v železnih tovarnah. 12 tisoč delavcev bo začelo delati po novem redu. Zahvaliti se morajo prejšnjemu predsedniku Hardingu.

Ottawa, Ill. — Neil Browne, ki je nekdaj kandidiral v demokratski skupščini v Chicagi, je izjavil, da je prohibicija največja tragedija v Ameriki. Pravi, da bi bilo bolje upeljati pivo in lahka vina, kakor pa da zastupljajo razni "botlegarji" državo.

Ford Du Zac, Wis. Poročajo, da delavec, ki je metal snop v mlatilnico je na vso srečno zadel na pet palic dinamita. Velik strah je nastal, ko so zasačili grozeco nevarnost. Pravijo, da to je bila zarota proti Mr. Bonzelet od prejšnjih delavcev.

Atlanta, Ga. Množica ljudi na dva črnca, je vdrla v ječo, da jih linči zaradi pregreška, ki sta ga naredila proti neki ženski. Linčali so jih in pri tem tudi ubili.

Sacramento, Cal. Poročajo, da je neki Mehikanski požigalec zanetil ogenj v neki japonski Budhist šoli. Šola je zgorela in obenem je zgorelo 10 otrok.

Požigalcevo ime je F. Paddila. Obdolžen je bil že prej več podobnih zločinov. Škoda je napravil do sedaj za 5.000.000 dolarjev.

Regina, Sask. 12 hiš in več kmetskih hiš je bilo podprtih v led velikega viharja. Tudi na tisoč akrov polja je bila uničena več velike toče in hudega naliva. Na več krajih telefonske in telegrafske zveze so bile pretrgane.

Največ je takih prijateljev na svetu, ki svojemu bližnjemu žele nesreče.

KITAJCI PROTI KRISTIJANOM.

Shanghai. — Po poročilih iz Pekinga poročajo, da so nekatere banditi odpeljali 2 italijanska duhovnika in 100 Kitajskih kristjanov. Tudi druge rezidence odločnih ljudi so bile vznemirjene. Vse oblasti so naprošene, da se odločno zoperstavijo tem neredom, kajti kako so ogroženi vsi krščanski misijoni po Kitajskem.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Francosko posojilo.

Naša država je dobila od Francov 300 milijonov frankov posojila. Pa ne v denarju, tako da je zelo nevaren strup za ljudi in živino. Povzroča srčno napako in včasih takojšnjo smrt. Nahaja se tudi v premogokih, tunelih in v podcestnih kanalih. Oblasti so ukrenile vse potrebnome, da se opomore nevarnostim.

PREMOGARJI SE MORAJO ODLOČITI.

Red v državi se mora vzdržati. Ljudstvo se mora zavarovati. Za slučaj, ako bi se upiradi, bi bilo treba rabiti silo.

—

Finančni minister pred sodiščem.

Washington. D. C. — Predsednik premogokne komisije, se je izrazil pri predsedniku Coolidge, da on je brez upanja, da bi prišlo do sporazuma med premogarji in delodajalcji.

Predsednik Hammond, v spremstvu z Dr. George Otis Smith, članom komisije sta prišla iz New Yorka v Washington naravnost k predsedniku Coolidgu in sta sporočala sklep o pogajanja med voditelji delavcev in delodajalcji.

Hammond se je izrazil, ako bi ne prišlo do sporazuma, bo treba vse urediti, da se ne ustavi kopanje premoga. Ljudstvo zahteva kurivo in je največja potreba za življenje. Premogarji ne morejo, kar tako ustaviti, ljudstvo mora imeti to in ravno to je nalogu vlade, da gleda za blagovljudstva, ne glede na boj med delavci in delodajalcji.

—

NA SICILIJI POTRES.

Catania, Sicilija. Ljudje v teh krajih so vedno vznemirjeni vsled neprestanih potresov. Danes zjutraj je nastal jako hud potres, bil je momentalan. Škoda ni povzročil. Ljudje prestreljeni vsled eksplozij na gori Etni, so se silno prestrašili.

—

KATOLIKI NAPREDUJEJO.

Chicago, — Poročajo, da so v nedeljo 18. avgusta postavili dva temeljnja kamna, za dve katoliški cerkvi. Bila je velika slavnost. Bilo je več krasnih govorov in popoldne so se vršile igre in druge zabave.

—

CHICAGO MESTO TUJCEV.

V Chicago je samo 28 odstotkov "Amerikancev", t. j. tu v Ameriki rojenih meščanov drugih 72 odstotkov tvorijo tujci. Poljakov je 319.644, Nemcov 285.216, Rusov 230.668, Švedov 154.051, Ircev 154.919, Italijanov 129.815, Čeho-Slovakov 116.115, Nigror 109.458. Avstrijev (med katerimi je gotovo všetih tudi veliko Slovencev in Dalmatinov) 72.531, Mažarov 61.847, Litvinov 43.174, Jugoslovanov 22.211. Vseh prebivalcev je 2.701.705.

—

KUKLUKSARJI HOTELI NAPASTI PROCESIJO.

Ko so bili Sloveni v Carey, O. na božji poti, zbrali so se Kukluks-klanarji na predvečer praznika Velikega Šmarja in imeli javno sejo nekako tri "bloke" od cerkve. Kakor se je govorilo so nameravali napasti procesijo in motiti mir. Župnik cerkve se je obrnil na policijo za varstvo in celi večer je bilo polno policistov in detektivov, ki so pazili na Klanje. Baje so se ustraili prevelike množice.

—

Smrt na mlinskem kolesu.

V Sigmundausnu v romunskem Banatu so se igrali otroci pri mlinu ob reki Maroš. Nekega 10-letnemu dečku je prišlo na misel, da bi se prikel za vodno kolo in se dal tako vrtili. Kakor je misil, tako je storil. Trirat ga je zavrtelo kolo brez nešreče; tedaj pa se je dečka lotila omotica in nogu mu je omahnila in prišla v kolesno zobovje. Kosti so zaškrpale in čez malo hiroy je kolesje dečka tako zdobillo, da so od celega telesa ostale le na vse strani razpršeni drobni.

Najlepšo rožo brez trnja si dekleta predstavljajo primernejša mladega fanta, ki pa mora biti petičen pa nadvse ponizen.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 2nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

MAROČNINA:	Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovo številko do 12. ure ure dopoldne v tork in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Delegatom K.S.K.J. v prevdarek.

Vsem ameriškim katol. Slovencem je prav ozko pri srcu edino naša katol. organizacija, K. S. K. J. Zato pa ničesar bolj ne želimo, kakor to, da bi se pokrepila, da bi procivilata in napredovala, da bi se razsirila po vseh slovenskih naselbinah.

Toda zadnjih šest ali devet let Jednota ne raste, kakor bi lahko in kakor vsi tako srčno želimo. Nasprotno Jednota jo je prekosila in pustila zadaj s številom članstva in s številom podružnic. Marsikje se je pa radi tega začelo vpraševati kaj je vzrok temu?

Nekateri dolže glavne uradnike, češ, da niso storili svoje dolžnosti. Drugi dolže "Glasilo." Tretji pravijo, da je uzrok to, ker je katoliška in se spoved zahteva. Zato se je že pred leti čulo, naj bi se dalo preč ime "Katoliška," ali pa naj bi se spoved ne zahtevala.

Gotovo je, da je to zadnje res precejšen uzrok, da nimamo tisoče rojakov v naši katol. jednoti danes, katere bi pa imeli, ko bi ne bilo dolžnosti spovedi. Vendar, da bi bil to glavni in edini uzrok, pa odločno zanikamo. Imamo po majhnih naselbinah še veliko katoliških mož in žena, lahko rečemo na tisoče jih je. To ve tisti, ki je veliko hodil okrog in sam videl na svoje oči. In vendar teh katoliških tisočev ni v naši kat. Jednoti. Zato so pa po raznih angleških katol. jednotah, po dvorih kat. borštarnjev, vitezev sv. Janeza, Kolumbovih vitezev, vitezev sv. Jurija i. t. d. Pri nas jis ni, ker v njih naselbini ni katol. društva.

Zato je in mora biti nekje drugje uzrok, da teh ni v Jednoti. In ta uzrok je — ker K. S. K. Jednota nima centralne bolniške podpore. To je velika hiba in pa škoda za Jednoto in za katol. preprčanje med nami.

Zatorej naj delegatje pomislijo samo na to-le:

Proti bolniški centralni blagajni so v pretežni večini samo večja društva, ki imajo bogate bolniške blagajne. Vsa manjša društva po malih naselbinah za njo. To je znamenje, da je centralna bolniška podpora potreba manjših naselbin, potreba manjših društev, da brez nje težko shajajo. Vemo pa tudi in vsi katol. možje po vseh številnih malih naselbinah nam bojo potrdili, da je tam velika konkurenca z nasprotno jednoto, da imajo agitatorji za K. S. K. po teh naselbinah popolnoma vezane roke, med tem, ko imajo agitatorji nasprotno jednote lahko polje, da razširjajo jednoto, ji pridobivajo novih članov in ji ustanavljajo nove podružnice. Delegatje iz manjših naselbin, ali ni res tako?

Zato vprašamo delegate, kaj je boljše za napredok Jednote, ali da imamo velika društva po večjih naselbinah in zato manj članov in podružnic, ali pa ako se vpelje nekaj, če prav ne ugaja večjim društvom, ker tega nepotrebujejo, kar bi privabilo stotine slovenskih naselbin, kjer še ni podružnice naše Jednote, da jo bodo ustanovili in da je upanje, da se b s tem članstvo pomnožilo v nekoliko letih z lahkoto za veliko tisoč? Kdor taji, da po manjkanje splošne centralne bolniške podpore pri K. S. K. Jednoti ni njena največja cokla, ta je slep, in ta nima skušnje.

Naj delegatje pomislijo to-le: — če je splošna centralna bolniška podpora dobra za socijaliste, če je dobra za J. S. K. Jednoto, če je dobra za veliko drugih enakih podpornih organizacij, da ne bo dobra tudi za nas? Križ je le, ker smo mi pre pogostu prepocasni, da pričapljamo s kako dobro stvarjo še-le, ko smo že veliko ali vse zamudili in nas je kdo prehitel. Vsak član velikih društev, ki so nasprotna bol. podpori bo priznal, da je velika škoda, da se ni vpeljala že pred devetimi leti. Če nam je žal, da se ni kaj vpeljalo pred leti, ker je bilo takrat, ali nam bo žal čez nekaj let, ker se ni vsaj vpeljalo sedaj?

Potem pa še to-le! Ker ima nasprotna Jednota bolniško podporo in je lahka agitacija zanjo, se tudi hitro širi. Z nasprotno Jednoto se pa širi tudi njen glasilo, ki je odločno prot-katoliško. Tako je prišel ta list potom bolniške podpore v tisoče in tisoče slovenskih hiš tudi proti-katoliški časopis. Po časopisu je pa prišlo brezverstvo in sovršto, do vsega, kar je katoliškega, tujar tudi do katoliške Jednote. Tisoče slovenskih hiš imamo po Ameriki, ki so bile še pred leti katoliške. Toda centralna bolniška podpora in z njo "glasilo," jo je zastrupila versko in danes je nasprotna naši Jednoti, veri in cerkv.

Zato naša Jednota ima drugi namen skrbeti tudi za kat. več slovenskega naroda. Delegatje, kot kat. možje, ali vam je vseeno, ako stotine slovenskih malih naselbin odpade od vere, ali ako ostanejo z vami enega srca in enega duha. Možje in žene, pomislite, ali bi se ne izplačalo tudi nekoliko žrtvovati, da bi se te naselbine pridobile nazaj, ali ohranile, ako še niso odpadle? Ali bi ne bilo veselo za nas, ako po vseh teh stotinah malih slovenskih naselbin, bi se ustanovila naša društva, da bi število podružnic narastlo vsaj za kakih sto? Ali bi se ne splačalo, ako bi Jednota za to tudi finančno žrtvovala? Vzemimo, da bi večja društva res imela kakšno škodo, ali bi se vpeljala centralna bolniška podpora, ali niso ta društva še toliko katol. zavedna, da bi to malo škodo sprejela, ako se na drugi strani toliko koristi Jednoti in veri?

Poleg tega pa je še vprašanje, ako bi večja društva res kaj s

tem izgubila ali trpela kako škodo. Za kakih 75c. na mesec bolniškega asesmenta, kakor ga imajo druge Jednote, bi se dosegel velik uspeh. Odpadli bi pa pikniki in zabave v ta namen.

Glede društvene blagajne, da bi bilo društvo potem brez pomena, pa samo to-le:

Društvena blagajna mora biti. Toda ako bi ne bilo bolniške blagajne, dve zavabi na leto ali kak mali asesment, bi prinesel društviu popolnoma dovolj, da bi pokrili rent za halo, davke za cerkev, sv. maše za umrle člane itd.

Naj delegatje to dobro premislijo, pa bodo videli, da je danes K. S. K. J. na razpotju: ali centralna splošna bolniška blagajna in z njo nova sijajno bodočnost in napredok Jednote, ali pa brez te blagajne — pa da ostanemo tam kjer smo danes. Vprašajte gl. tajnika, koliko članov je štela Jednota pred 9. leti, koliko pred 6. pred 3. in danes. Vprašajte pa nasprotno Jednoto, koliko je pa ona napredovala v tem času, pa vam bo kmalu jasno, in boste prišli samo do enega zaključka: splošna centralna bolniška blagajna mora biti.

DAL BOG, DA BI TO SPOZNALI!!!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill. — Obiskal sem našo sosedno naselbino Joliet, ter se nastanil pri družini Mr. Muhiča. Kakor ponavadi, sem bil tudi to pot prav prisrčno prijazno sprejet in vsestransko gostoljubno postrežen, za kar se Muhičevi družini prav iz srca zahvaljujem.

Nadalje sem obiskal tudi družino Mr. Bluta našega marljivega tukajšnjega zastopnika, ki pridno, kakor Mr. Muhič razširil dober katoliški tisk. Zato tudi naši listi prav lepo napredujejo v tej naselbini.

Tudi z oglasi sem jako dobro opravil. Pozabiti ne smem omeniti tudi prijaznosti in gostoljubnosti dobroznanega jolietjskega uglednega rojaka Mr. Nemaniča st., ki so mi šli jako na roko tekom mojega obiskovanja v Jolietu. Kakor tudi prisrčne hvala za postrežbo in gostoljubnost.

Zahvaljujem se tudi uradnikom K. S. K. J. kjer so me tudi prijazno sprejeli, kakor tudi lepa hvala Mr. Klepcu za naklonjenost.

Dela se v Jolietu, kakor povsod. Dela je dovolj le plače so bolj slabe.

Naselilo se je tukaj tudi veliko mehičancev, ker so jih najeli tovarnarji za opravljanje bolj težkih del.

Najlepši pozdrav vsem dobrotnikom in naročnikom naših listov.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Girard, Kans.

Zadnje čase je nas obiskovala en čas nevihta za nevihto. Dne 29. julija je dosegla svoj višek. Vmes so nastali hudi naliivi med katerimi je padala debela toča, ki je napravila silno škodo po polju in vrtovih.

Farme so zelo prizadljene, kar koper tudi druge stvari.

Delavske razmere so bolj slabek pot dobre. Zasluzi se malo a draginja velika. Zlasti "družine", kjer je sam oče za delo je treba dobro paziti, da se izhaja s zaslužkom.

Veliko naših rojakov je pa tudi po tej okolici pozabilo na Boga. Njih življenje je tjavendan. Je pač žalostno med nami.

Vas vse skupaj pozdravljam v uredništvu, kakor tudi vse naročnike in čitalce teg listu.

M. D.

Vandling, Pa.

Zopet sem se namenil, poslati par vrstic v vaš priljubljeni list Edinost. Naši forestiččani se vedno postavijo s kakim dopisom v vašem listu od nas se pa le bolj poredkoma čuje, dasi je nas tu tudi nekaj, ki bi bilo vredno poročati v javnost.

Predzadnjo soboto se je pričetila družini Mr. in Mrs. John Kamin nesreča. Njih hčerka Christino je povižil avtomobil, katerega je vozil neki Louis Helman iz Carbondale. Deklica je zadobila hude poškodbe in je zelo opraskana po životu. Sedaj se nahaja v bolnišnici. Upati je, da bo deklica v kratkem ozdravila v se vrnila domov k ljudi staršem.

V Carbondale majni se je potoveljal na levi nogi John Butc. Nahaja se v bolnišnici in upati je, da bo kmalu vrnil ozdravljen domov.

Delavske razmere so tu skoraj enake kot v Forest City. Če človek dobi v majni kak dober prostor zasluzi kaj, če dobi pa slabega ima pa slab zasluzek.

V Carbondale majni se je potoveljal na levi nogi John Butc. Nahaja se v bolnišnici in upati je, da bo kmalu vrnil ozdravljen domov.

Delavske razmere so tu skoraj enake kot v Forest City. Če človek dobi v majni kak dober prostor zasluzi kaj, če dobi pa slabega ima pa slab zasluzek.

Zulič je nadzornik KSKJ. Ogledal si je tudi naša podjetje.

— Tudi iz Kansas City-a so se ustavili v Chicago pri svojih prijateljih in znancih tamkajšnjih delegatih Mr. Joseph Russ in Mr. J. Veselich in Mrs. Katařina Major in Mrs. Josephina Zupan.

— Iz ostalih krajev so nekateri se vstavili v Jolietu in so skupno potovali z jolietskimi delegatimi naprej v Cleveland, kjer se sedaj že vrši konvencija.

— Iz Springfielda, Ill. se je mudil na dva dnevna obisku v Chicagi pri svojih znancih in prijateljih Mr. Franc Supanc, ki je naš zastopnik za tamkajšnjo okolico.

— V petek večer pravijo, da so prohibicijski agentje prijeli našega novega gostilničarja Šerjaka, ki vodi gostilniško obrt na znamen Nemančevem prostoru. Prohibicijske oblasti so baje zadnje dni napele vse svoje sile in nso vztrajno na delu za kršilci suhe postave. Tudi več tujerodnih gostilničarjev je bilo prijetih zadnje dni v naši okolici.

— Da se slovenski rojaki zanimajo za svoje lastne domove imamo nov dokaz, da so zadnji teden kupili sami Slovenec kar deset zidanih hiš na 22nd Place. Prekupili so vseh deset hiš, ki se skupaj drže med Lincoln in Robey ulico. Če bo šlo tako naprej bo kmalu prava pristna slovenska sosesčina v naši naselbini, kar vsak Slovenec ki mu je kaj za napredek Slovencev prisrčno želi!

— Prihodnjo nedeljo priredi dr. sv. Jurija štev. 960. Katol. Borštanjev svoji letniček letenku, Ill. na znani Kochs Grove. Na pikniku obeta biti obilne zavabe. Vsem se priporoča, da naj se izleta v obilnem številu udeleže!

— Mr. Andrew Battistig je te dni prodal svojo trgovino z mehkih pihačami. Kupil jo je Mr. Anton Tomažin, ki se bo v kratkem preselili v kupljeni prostor.

— Mr. Louis Stritar je te dni pričel novo obrt, namreč razvati premog, pohištvo in sploh vse kar spada v to obrt.

— Naši počitničarji so se pričeli vračati iz Willarda, Wis., nekateri pa še vedno odhajajo gori na počitnice. Te dni je odšel v Willard, Wis. na počitnico Mr. John Petrovič, ml.

— Mrs. Marg. Petrovič, ki se je nahajala v bolnišnici se je te dni že vrnila domov ozdravljena. Naši dobri naročnici želimo v naprej trdnega zdravja!

— Chicaška društva KSKJ. so šli zastopati na konvencijo za moška društva Mr. Martin Kremer, Mr. Frank Kozjek, Mr. John Trselič, Mr. J. Zefran in Mr. John Jerič. Cenjenim delegatom želimo obilo uspeha na konvenciji. Za žensko društvo pa so odšle Mrs. Mary Blaj, Miss Anna Cellar in Mrs. Mary Grebotič. Tudi tem, ki na tej konvenciji prvikrat zastopajo svojo čast v svoji koristi želimo obilo uspeha!

— Poleg vašega našlova je zaznamovan datum za vašo naročnino. Ako je tam 8-23 to pomeni, da je vam ta mesec poteka naročnina. Prošeni ste, da povravnate naročnino na list in ostaneše še naprej njegov zvesti prijatelj in čitalj.

— Rojaki v naselbini! Na vas se obenem apelira, da podpirate tiste trgovce in obrtnike, ki oglašajo v vašem delavskem listu Edinosti. Ko greste v trgovino povejte trgovcu, da ste videli njegov oglas v našem listu, in da ste zato prišli. S tem pomagate svojemu delavskemu listu, ki se za vas izdaja!

Naročnik.

Chicago, Ill. — Rev. Jos. Trobec, župnik v Elko River je zbolel na revmatizmu. Želimo mu, da bi kmalu ozdravel.

— Nečakinja Rev. J. Trobec, Miss Mary Trobec je bila sprejeta v red sester Notre Dame pretekli torek, 14. avgusta. Zanimalivo je, da so se slavnosti udeležili stric Very Rev. Dr. Seliskar, Rev. John Trobec in teta V. Sestra Akvina. Ko bi ne bil Rev. Jos. Trobec bolan, bi se udeležili slavnosti trije strici duhovniki. Gotovo posebno blagoslovljena in od Boga izvoljena družina. Ko bi bilo vsaj še nekoliko takih slovenskih družin, kakor je družina Trobec — Seliskar! — Novi red

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

14 po bink. — O božji previdnosti. Mat. 6.

26 Nedelja — Cefirin I., papež

27 Pondeljek — Josip Kal.,

spos.

28 Torek — Avguštin, š. sp. č.

Hermes, m.

29 Sreda — Obglavljenje sv.

Janeza Krst.

30 Četrtek — Roza Lim. dev.

Feliks. muč.

31 Petek — Rajmund. spos.

1 Sobota — Egidij. Verena.

—

GREH. — SMRTEN GREH. — MAL GREH.

Greh imenujemo, misel, besedo, dejanje ali pa opuščanje, ki nasprotuje božemu zakonu.

Je več vrst grehov; v prvi vrsti pa razločujemo smrten in mal greh.

Smrten greh se tako imenuje, ker nas oropa posvečajoče milosti božje, ker zasluzimo kazen, ki je večno pogubljenje, večna smrт. Mal greh nas sicer ne oropa posvečajoče milosti božje ali božje ljubezni, vendar pa zmanjuje našo gorečnost, našo ljubezen do Boga in zaslubi vsaj začasne kazni.

Smrten greh storimo, kadar vedoma, s privoljenjem prestopimo božji zakon ali kako cerkevno zapoved v kaki težki, veliki stvari.

Da se stori smrten greh, so potrebni trije pogoji: 1.) velikost tvarine, in sicer sama na sebi, ali vsel okolščin ali pa iz kakega posebnega vzroka in važnosti, kateri ji daje zakonodajalec; 2.) si moramo biti tega koraka, tega prestopka popolnoma svesti in 3.) moramo privoliti v ta prestopek, moramo biti popolnoma svobodni pri prestopku.

Smrten greh je neskončno grozen zločin, grozen sam ob sebi in grozen v svojih posledicah. Grozen z ozirom na Boga; je upor proti Bogu, je grozno razžajenje Bogu, je velikansko nevhaležnost proti Bogu. Smrten greh je grozen z ozirom na nas same, ker pokonča v nas božjo podobo, umori našo, oropa nas vseh dobrih del, stori iz nas sovražnike božje, sužnje hudobnega duha, z grehom zasluzimo pekel; pogosto pa zadenejo grešnika že hude kazni na tem svetu. Odpuščanje smrtnih grehov zadržimo v zakramantu sv. pokore, ali pa tudi s popolnim kesanjem, vendar pa moramo imeti trden namen, da se bomo spovedali, kakov hitro nam bo to moge.

Greh, ki je po svoji naravi sicer smrten greh, je pa tudi lahki samo mal greh, in sicer: 1) Ako ni zadostne tvarine, 2) ako se greha, to je prestopka popolnoma ne zavedamo in ne razumemo in 3) če v greh popolnoma ne privolimo. Na primer je kako obrekovanje v šali lahko samo mal greh; če imamo pa namen, da škodujemo bližnjemu s takim obrekovanjem na njegovem dobrem imenu ali na premoženju, je pa to smrten greh.

So pa tudi gotove božje zapovedi, kakov na primer šesta, ki ne pripušča oz. ki izključujejo vso malenkost tvarine.

Mal greh je prestopek kake božje ali cerkevne zapovedi v stvari, ki ni težka; ali pa v težki zadevi, če se tega prestopka popolnoma ne zavedamo in v njega popolnoma ne privolimo. Dasi nas tak greh ne oropa božje ljubezni, vendar zmanjuje v naši duši, v našem srcu ljubezen do Boga, z malim grehom zasluzimo kazni v vicah, pogosto pa tudi kazni na tem svetu. Odpuščanje malih grehov ne zadobimo samo pri spovedi, ampak tudi z resničnim kesanjem, z gorčico molitvijo in z drugimi dobrimi deli, katera opravljamo s skesanim srečem.

Varujmo se torej greha kot največjega zla, ki je edini vzrok našega večnega pogubljenja. Če si imel nesrečo, da si padel v smrten greh, ne ostani v tem žalostnem stanju, marveč vstanji bomo rade volje počakali.

čim preje s popolnim, resničnim kesanjem, pojdi k sveti spovedi!

APOLOGETIKA.

Edinozvezčavna cerkev.

Če je resničen rek "Extra ecclesiam nulla salus" (Zunaj Cerkev ni zveličanja), potem bodo pogubljeni vsi pravoslavni, vsi protestantje itd., kljub temu da verujejo vsi v istega Kristusa, ki je bil križan in vstal od mrtvih. Ta ugovor slišimo tudi pogosto.

Odgovor je: Ne, gotovo ne! Vsi ti, ki bodo ob svoji smrtni uru v stanju posvečajoče milosti božje, bodo rešeni in zveličani. Da se človek iz stanja smrtega greha povzdigne zopet v stanje milosti, mu je dal Kristus dve sredstvi, korist za tega, ki se ni krščen, zakrament sv. pokore pa za tega, ki je krščen. Oba pripomočka pa nadomestuje v sili popolna, neskončna ljubezen do Boga, ki izvira iz vere, ki ljubi Boga nad vse in ki hoče storiti to, kar Bog hoče.

Kdor pa ostane vsled svoje lastne krvide zunaj edino prave Cerkve, ki jo je Kristus ustavil, kateri edini je izročil pripomočke k zveličanju, katerih se morajo vsi ljudje brez izjemne posluževati, ta greši težko proti Bogu in bo, če se ne poboljša, pogubljen. Spoznani resnici se trdrovratno ustavljam, ne morebiti pot proti nebesom. Kedaj pa je krov tega človek iz svoje lastne krvide, o tem pa sodi Bog.

Katoliška cerkev v tem oziru sudi veliko milejše, kakor na primer protestantje. Po njihovem nauku bodo vsi pogani, Judje, Mohamedanci, sploh vsi ne-kristjani kratkomalo pogubljeni, dasi se nahajajo brez lastne krvide v zmoti in naj si še tako požorno in pošteno žive.

Katoliška cerkev kaj takega ne uči. Ona ve dobro, da ni moge nadnaravne blaženosti dosegci brez Kristusove milosti, ve, pa tudi, da "razsvetljuje Bog vsakega, ki pride na ta svet" (Jan. 1, 9), in da je vsak pogan, če stori vse, kar je v njegovi moči, lahko doseže na izvanredni način milost božjo.

Navadna pot je seveda ta, da se človek oklene katoliške cerkeve, kateri je Kristus izročil pripomočke za izveličanje; za tega pa, ki je brez lastne krvide v zmoti, so pa, kakor smo rekli, izvanredne poti. Razun krsta z vodo je tudi "krst krvi" (mučenštvo poganov) in "krst hrepenenja," to je popolnoma ljubezen do Boga, ki ima voljo, da vse stori, kar Bog zahteva, kakov hitro je človek to spoznal. V tej volji je hrepenenje po krstu vedoma ali nevedoma zapovedano.

CLEVELAND, OHIO.
Slovencem v Clevelandu in okolici naznamjam, da imam veliko zalogu najboljših trpežnih čevljev. Vsake vrste po zmernih nizkih cenah.
Rojakom se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA
6630 St. Clair Ave. Cleveland, O.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.
Vse one cenjene naročnike, ki naročajo list Edinost tudi za svojce v starem kraju, opozarjam, da je marsikateremu potekla naročnina, in da naj isto obnovi, ako želijo, da se njihovim domaćim še nadalje pošilja list. Kdor ni gotov glede naročnine naj nam piše za pojasnila. Čas za poravnava je do 15. avgusta.

S posiljanjem lista v staru kraj so druženi posebni stroški, zato bomo prisiljeni ustaviti list vsem onim, katerim je potekla naročnina. Prepričani pa smo, da vsekakdo privoči svojim dragim vešte, ki ga imajo z listom in zato ne želi, da bi jim ga ustavili. Kdor bi ne mogel naročnine sedaj poravnati naj sporoči in ga bomo rade volje počakali.

Varujmo se torej greha kot največjega zla, ki je edini vzrok našega večnega pogubljenja. Če si imel nesrečo, da si padel v smrten greh, ne ostani v tem žalostnem stanju, marveč vstanji bomo rade volje počakali.

MIŠLJENJE ROJAKOV V DOMOVINI O AMERIKI.

Ljudje v domovini na kratko rečeno mislijo, da v Ameriki je vse "med in mleko". Ta misel je že marsikrat napravila cele družine in posameznika tudi nesrečne. Da bi se v tem oziru nekako opomoglo, bi bilo potrebno, da bi se našim ljudem večkrat kaj sporočilo kar se tiče te zasepljenosti.

Misijo, da v Ameriki se nič ne dela in dolarji jim kar v žep letijo. To lahko izkleva iz teže, da se vsak posameznik, ki ima svoje ljudi v domovini, kolikor neštetično prošenj prihaja iz domovine, pošljite mi toliko dolarjev za to, potem pa spet za to. Da bi pa ljudje vedeli kako se mora delati dan za dnem, brez ene ure počitka, za par dolarjev, da ima potem za stanovanje, hrano, za obliko pa včasih že bolj trda gre. Če pa se kaj prihrani, da bi moral vse tisto poslati domov, kaj bo pa potem, če kdo zbole ali pa če celo zbole družinski oče, ki mora tako rekoč s svojima dvema rokama, preživeti celo družino. Tedaj so pa prepričeni usodi, če so si kaj prihranili preje, je dobro, če so pa vse domov poslali, ali potrošili preje, so prepričeni nemili usodi. In dostikrat se dogodi, da ravno zaradi tega, je tukaj dosti več ljudi revnih kot tam. Če bi se to dogodilo v starem kraju, vem, da se dobijo ljudje še usmiljeni, da pomagajo eden drugemu, kajti pa to je tudi lahko, kajti koliko je takih stvari,

ki se doma porine proč, kakor so razne zelenjave, tukaj pa se mora najmanjšo stvar kupiti, in vsak listič solate je 5 centov. To je, namreč samo primera, da človek vidi, kaka draginja je tukaj in da, se mora celo uro delati, da se zaslubi 50 centov.

To je ena stvar, druga stvar je pa ta, da le zaradi te nesrečne. Da bi se v tem oziru nekako opomoglo, bi bilo potrebno, da bi se našim ljudem večkrat kaj sporočilo kar se tiče te zasepljenosti.

Misijo, da v Ameriki se nič ne dela in dolarji jim kar v žep letijo. To lahko izkleva iz teže, da se vsak posameznik, ki ima svoje ljudi v domovini, kolikor neštetično prošenj prihaja iz domovine, pošljite mi toliko dolarjev za to, potem pa spet za to. Da bi pa ljudje vedeli kako se mora delati dan za dnem, brez ene ure počitka, za par dolarjev, da ima potem za stanovanje, hrano, za obliko pa včasih že bolj trda gre. Če pa se kaj prihrani, da bi moral vse tisto poslati domov, kaj bo pa potem, če kdo zbole ali pa če celo zbole družinski oče, ki mora tako rekoč s svojima dvema rokama, preživeti celo družino. Tedaj so pa prepričeni usodi, če so si kaj prihranili preje, je dobro, če so pa vse domov poslali, ali potrošili preje, so prepričeni nemili usodi. In dostikrat se dogodi, da ravno zaradi tega, je tukaj dosti več ljudi revnih kot tam. Če bi se to dogodilo v starem kraju, vem, da se dobijo ljudje še usmiljeni, da pomagajo eden drugemu, kajti pa to je tudi lahko, kajti koliko je takih stvari,

tam bodo pa lahko ušli čez mejo v Ameriko. Oh, kako so se zmotili. Plačali so tem sleparjem na Francoskem kakih 100 dolarjev, prišli so v Mehiko, so zahtevali približno sveto tudi tam. In vse to seveda plačujejo starši, ki imajo ravno tako dobre pojme o Ameriki, kot ti mladi neizkušeniji ljudje. Nazadnje so jih pa na meji Amerikanci ujeli, poslali v New York in od tam v domovino. Ako bi vse te stroške spravili skupaj, bi že imeli lepo sivočino, da bi si pomagali do boljšega.

Zato ljudje pišite svojim domaćim malo te razmere in povejte jim, da naj se bolj zanimajo za svojo domovino in da naj ljudje svoj domek, čeprav ga je samo za en bobek.

ČELADE ZA RUDARJE.

Cinaste čelade, ki so jih tekom vojne nosili vojaki v trencih, prihajajo čim dalje bolj v rabo kot varnostno pokrivalo proti padajočemu kamenuju in rudi v rudnikih. Zlasti se to opaža pri rudarjih v državah California, West Virginia, Oklahoma in drugih. Čelade se zlasti rabijo pri skopavanju šafeta, pravokvrstnemu dviganju in obdigralih. Rudarji so se polasti tudi druge iznajdbe izza vojne, namreč onih izredno težkih čevljev, ki so jih vojaki rabilni v trencih v varstvo nog.

Angleški rudar iz Cornwališke, ki je bil prvi rudar v Ameriki in je zapustil svoje sledove v malone vseh kovinskih rudnikov Združenih Držav, je navadno obvaroval svojo glavo s trdim, osmoljenim klobukom. Klobuk je bil okoren, težak in ogrevajoč, ali dolga leta izkušnje so bila izučila angleškega rudarja, da je pametno obvarovati glavo.

V nekaterih rudnikih se še vedno rabijo trdi klobuki, ali njihova raba ni splošno niti od daleč tako razširjena kot bi moral biti. To je morda radi tega, ker večji del naših tujerodnih in tudi tukaj rojenih rudarjev prihaja sedaj v rudarstvo iz drugih poklicev in niso se naučili izkušnje, da je dobro obvarovati glavo.

V zadnjih letih pa je zvezni rudarski urad opazil z radostjo, da se raba varnostnih pokrivali čim dalje več udomačuje pri naših rudarjih. Mnogi izmed teh so bili vojaki tekom zadnje vojne in so uvedili korist varnostnih čelad in težkih čevljev v trencih. Ko so povrnili domov, so se domislili, da bi jim iste varnostne opreme mogle služiti prav dobro tudi pri njihovem delu v rudniku.

Rudarji in rudniški upravitelji so takoj spoznali korist teh vojnih oprem za rudarje, in znano je za vsaj eno veliko kompanijo, ki je naročila veliko količino teh vojaških čelad in jih razdelila med svoje rudarje.

345 roparjev v Siciliji vjetih

Pokrajina Caltanissetta v Siciliji je bila že dalje časa sem pozornišče raznih roparskih napadov. Najnevarnejša banda je bila ona, katero je vodil neki Malboggia. Bila je prava šiba božja za vse prebivalstvo. Zdaj se je posrečilo orožnikom, da so celo nevarno krdelo zajeli. Po hudem boju so se roparji vdali. Vjetih je bilo 345 roparjev.

Prav prijazne razmere morajo vladati v solnčni Siciliji.

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočamo pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največjo zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železno

527 — Main Str.

Forest City, Pa.

ST. MARY'S COLLEGE

FOR YOUNG MEN

Highest Standards
Christian Environment
Individual Attention
Strong Athletic Teams

WINONA, MINN.

Arts and Science
Pre-Medical Pre-Legal
Pre-Dental
Pre-Commerce
High School
Commercial
Fully Accredited at
Leading Universities
Write for Catalog.

Amerikansko-slovenski ABECEDNIK

V DRUGI IZDAJI.

Vsem č. gg. slovenskim župnikom naznamjam, da je izšel v drugi izdaji preurejen "Amerikansko-Slovenski Abecednik". Vsi, ki ga žele naročiti naj nam takoj sporoči, koliko iztisov ga že prejeti, da jim ga pravočasno dopošljemo. Posamezni iztis stane 45c. Šolam, ki ga naroči v večji množini damo posebni popust.

"AM

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

Ubožec je bil skoraj vedno samemu sebi prepuščen, potikal se je po dvorih in hlevih in je skoraj ves dan prebil med laki in hlapci. Slišal je besede in pogovore, ob katerih je v začetku zardel, pozneje pa se smejal ... Tudi grdi pritlikavec don Jo selito mu je zelo ugajal: k njemu se je zatekal s svojimi dvomi, ki so mu tlačili dušo, in hudobni pokvečenec mu jih je z veseljem razlagal in mu razkrival čudne tajnosti ...

Dečku so se odpirale oči ...

Tiste dni je pripravovala v Madrid francoska gledališka družba iz Pariza. Currita je najela ložo v kraljevem gledališču, in otroka naj bi vsak večer šla v gledališče ... Francoski govorita tako slabo in napačno, je pravila, in nujno je potrebno, da slišita pravo, čisto pariško francoščino ...

In to šolo pristne "pariske francoščine" je obiskoval Paquito pridno vsak večer ...

In še bolj so se mu odpirale oči ... Jel je umevati, kaj se godi v hiši njegove matere. Čut sramu, jasen in določen, mu je polnil dušo, bilo ga je sram pogledati v oči zadnjemu lakaju.

Pa tudi sovraštvo, nespravlivo sovraštvo mu je rastlo v duši. Brusil in pripravljal si je maščevalni meč za čase, ko bo mož, ko bo poveljal v svoji hiši ...

Očeta je preziral, matere ni mogel ljubiti ... Le svojo sestrico Lili je oboževal, edinega angela v tej hiši.

Jakob se ga je izogibal, kolikor je le mogel. Več ko enkrat je že opazila Currita, kako so se otroku pri pogledu na Jakoba maščevalno zablikale oči pod dolgimi trepalnicami, kakor se zabilči meč izza nožnice.

Vneto se je bavil Paquito s slikanjem in je presedel cele ure pred slikarskim stojalom. Lili mu je sedela ob strani, kakor njen angel varih.

Tako so ju našli tistega dne Currita in njeni svetovalci, ki so se prišli v njeni umetniško delavnico posvetovat o nošah za maškeradni ples.

Tiho in nepremično sta obsedela otroka v svojem kotu. Celestino Reguera je razpostavljal po mizi krasne japonske šahove figure, ki jih je nalašč nabavil kot vzorec za nameravani ples. In Jakob je razlagal, kako se naj kretajo in premikajo osebe, ki bodo predstavljale posamezne figure.

In takrat se Lili ni mogla več ustavljal radovednosti; po prstih se je približala družbi in je namigavala bratu, naj pride pogledat: da je tako krasno.

Paquito se je dvignil izza stojala, paleto v eni roki in čopič v drugi. Zrastel je že bil, dopolnil je že trinajsto leto, bil je zl dečko, vitkoga pa krepkega telesa.

Nasmehljal se je sestrici in se je približal družbi. Obstal je poleg matere in ob strani Jakoba ter je stopil na prste, da bi bolje videl.

Naenkrat krene Jakob med razlaganjem živahno z roko v stran, kjer je stal deček, udari ob paleto in mu jo izbije iz roke. Paleta zdrsnje na tla ob Jakobovem levem rokavu, ki mu ga vsega pomaže z barvami. Deček skoči korak nazaj in pobledi.

Razsrjen se obrne Jakob in grdo zakolne, kakor se često pod olikanim zunanjim človekom skriva robata surovost, ki jo razkrije šele jeza in zadraženost.

Deček jezno pogleda mater in Jakoba in grozeče zamahne z roko. Pod slabotno zunanjostjo otrokovo se je pojavila odločnost moža.

"Kaj delaš tu?" je zakričal Jakob nevoljno. "Nihče te ni klical! Spravi se odtod!"

Kri je otroku zalila oči. Udaril je po mizi s čopičem tako močno, da se je razkljal v dva kosa.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMElj IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Predajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL-TEEN-MALT-EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

"Nočem!" je vzviknil.

Jakob je hotel planiti na otroka, pa Currita ga je plašna zadržala. S hripavim glasom, v pretrganih besedah, kakor v vročnici, je zakričal deček:

"Nočem! Spravi se ti odtod! Tukaj nimaš zapovedovati! Tu ni tvoja hiša! ..."

Sopel je od razburjenosti. Glasu mu je zmanjkalo. Tiho je bilo v sobi kakor ob hudi uru med dvema bliskoma ...

S tresočimi ustnicami in bled od jeze se je obrnil Jakob k dečku in mu zagrozil s pestmi:

"Fant! ...! Bi rad zaščitno ...?"

Ni končal. Z levo silo in s krvolčnostjo tigra, ki plane na svojo prvo žrtev, tako se je zagnal otrok na Jakoba, mu zarebel nohte v vrat, ga bil s pestjo po licu, ga tolkel z nogami, kamor je priletelo ...

Nepričakovani napad je Jakoba iznenadel, pa hitro se je zavedel, zagrabil z železno roko dečka in ga vrgel par korakov proč od sebe, kakor bi bil vrča peska ...

Glavica fantkova je priletel ob rob velike japonske vase, da je zvonko zadonelo ...

Z očmi, široko odprtimi od strahu, se je vrgla Lili na brata in mu privzdignila bledo glavico. Celestino je vzel dečka v narocje in ga naglo odnesel iz sobe.

Lili pa je dvignila k materi svoje okrvavljenje ročice in zajecljala v brezmejni grozi:

"Kri, mama ... kri!"

IV.

Pedro Lopez se je cedil hvale, ko je poročal v svojem listu o maškeradnem plesu v palači ekscelence Villamelona.

Butron pa je tisti dan obhajal svoje zmagovalje. Pšenica mu je šla v klasje. Posrečilo se mu je bilo, zediniti in zbrati krog sebe senore vseh najrazličnejših strank in nasprotujočega mišljenja k dobrodelnemu namenu "za ranjence severne armade." Pomladil se je za dvajset let. Živahno je hotel od ene skupine do druge, povedal tem par prijaznih besed, navduševal druge, vsem je hotel ustreči, povsod biti navzoč, malo da ni izgubil glave.

Prvo vlogo je sicer imela Currita. Bila je v sijajni šahovi igri bela krajica. Strica Frasquita je zadela velika čast in sreča, da je bil njen spremjevalec, beli kralj. Oblečen kot veliki mandarin je počasi in veličastno stopal po rdečih in belih štirikotih, ki so predstavljali šahovo desko.

K sklepu mu je Currita naročila, naj povabi za prihodnji dan vse udeležence k njej na obed. Fernandito naj bi jih fotografiral v nošah in sliko naj bi prinesel ilustrovani madridski dnevnik ...

Da je bil pripravljen obed prav izborn, se razume. Currita je naročila kuharju, naj ga pripravi po pristno japonskem jedilnem listu, in vsi so sedli k mizi v japonskih nošah, ki so jih nosili med šahovo igro ...

Naenkrat krene Jakob med razlaganjem živahno z roko v stran, kjer je stal deček, udari ob paleto in mu jo izbije iz roke. Paleta zdrsnje na tla ob Jakobovem levem rokavu, ki mu ga vsega pomaže z barvami. Deček skoči korak nazaj in pobledi.

Razsrjen se obrne Jakob in grdo zakolne, kakor se često pod olikanim zunanjim človekom skriva robata surovost, ki jo razkrije šele jeza in zadraženost.

Deček jezno pogleda mater in Jakoba in grozeče zamahne z roko. Pod slabotno zunanjostjo otrokovo se je pojavila odločnost moža.

"Kaj delaš tu?" je zakričal Jakob nevoljno. "Nihče te ni klical! Spravi se odtod!"

Kri je otroku zalila oči. Udaril je po mizi s čopičem tako močno, da se je razkljal v dva kosa.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKI in ceno

Novi 1923 model Oliver pisalni stroj

NA PROSTO POIZKUŠNJO ZA EN TEDEN!

UČITELJI! Tu je novi Oliver pisalni stroj. Novi tisti brzi stroj, najboljši stroj, ki smo jih kdaj producirali in ponudeni so vam za ceno, pri kateri si boste prihranili najmanj od \$30. do \$50. in zraven boste dobili boljši stroj kot dosedaj.

POPOLOMOMA NOV se vam pošlje direktno iz tovarne za nižjo ceno kot je še kdaj kaka izdelovalnica podojala stroje. Novi Oliver pisalni stroj ima vzorčni črkovni sistem štev. 3. Vsa Typist, ki zna pisati na črkovni sistem štev. 3. ali 4. lahko piše na novi Oliver pisalni stroj brez težave. Je najlažji črkovni sistem za začetnike. Noben učitelj, noben trgovec, noben društveni tajnik, ali kak drugi uradnik bi ne smel biti v sedanjih dobrih Novega Oliver pisalnega stroja. S tem si prihranite čas in delo. Oliver pisalni stroj je najbolj pripraven in praktičen pisalni stroj za vas.

PRIHRANITE \$50. — PROSTA ENOTEDENSKA POISKUŠNJA.

NOVI OLIVER je moderno izboljšan in ima mnogo stvari, ki jih drugi stroji nimajo. Je najbolj trdno narejeni stroj. Večkrat vzdruži v vnedi rabi od 10. do 15. let brez popravljanja. Priprost. Ima samo 800 kosov: nekateri jih imajo do 2500. Nima kakih slabotnih kosov, da bi se zlomili. Predvsem pa poglejte na to nizko ceno za naša dva modela:

OLIVER ŠTEV. 9. Z novim vzorčnim črkovnim sistemom; štev. 3 je občudovanje vreden stroj. Za plačevanje na obroke stane \$55. Ako ga plačate takoj v gotovini:

\$49.50.

OLIVER ŠTEV. II. Najnovejše izboljšan. Z vzorčnim črkovnim sistemom štev. 3. Na mesečno izplačevanje \$75. Ako ga plačate v gotovini: \$67.50.

PIŠITE PO NAŠ CENIK — IN PROSTO POISKUŠNO PONUDBO.

PIŠITE ŠE DANES po brezplačni cenik, ki Vam opisne in predstavi v slikah pisalni stroj štev. 9. in štev. II. Pišite po vse podrobne akte o tem stroju in o naši veliki za Vas varčevalni ponudbi. Plačevanje na obroke in protista poiskušnja. Vi lahko pišete po Oliver stroj brez vsake obligacije. Nobene rizike. Poizkusite kako stroj deluje. Potem, aki boste zadovoljni boste plačali za stroj vsak mesec nekaj. Ali pa ce plačate v gotovini in si prihranite, za kolikor dobite popusta. Ako pa ne bili zadovoljni, ga lahko vrnete na naše stroške.

THE OLIVER TYPEWRITER COMPANY
Oliver Typewriter Building Chicago, Ill.

97 DELAVCEV UBITH V PREMOGOKOPU.

37 rešenih. Velika žalost med otroki in ženami.

Kemmerer, Wyo. — Velika žalost je obšla vse mesto, ko so zvezcer dobili poročilo, da je 97 ljudi zgubilo življenje zaradi neke eksplozije.

Skozi celi dan in celo noc so hodile žene s svojimi otroci okoli premogokopa in čakali nestreno, kaj povedo o usodi njenih mož in očetov. Tudi na tisoče drugih ljudi se je zbralno na mestu, da zvejo novice o strašni katastrofi.

Po zadnjih poročilih poročajo, da so sedaj dobili vsa trupa izvzemni enega. Sedem in trideset je bila sreča mila, da so se izognili usodi. Vzrok eksplozije ni znani. Kar se tiče naprav niso dosti pokvarjene in pričakujejo, da kar najprej začnejo z delom.

Poglavar, Kemmerer-jeve premogovne družbe je naznanih udonam in otrokom, da njihova skrbstvo prevzame kompanija.

FARMARJEM V IOWI IN DOMAČIM TRGOVCEM JE NA PRODAJ ŽELEZNICA.

Muscatine, Burlington & Southern railroad se mora prodati zaradi velikega dolga. Companija dolguje namreč neki tvrdki v Chicagi \$500.000.

Ker bi jo farmarji, trgovci in druge v tej provinciji tako potrebovali bi bilo najbolje, da jo kupijo oni sami.

Še le po preizkušnji človek pozna, da ne ve vsega.

71 NOTARSKA DELA.

Za affidavite za dobavo svojih domačih iz starega kraja, ali pooblastila, kupne podobe itd. se obrnite na:

JOHNA JERICH

Javni notar

1849 W. 2nd St. Chicago, Ill.

J. KOSMACH

1804 W. 2nd St. Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZIA, KLIJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboliše delo, najnižje cene.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj. Upokladam stenski tablir.

BANČNI ODDELEK EDINSTV.